

RAPORT

DE EVALUARE A
UNITĂȚILOR REGIONALE
DE INVESTIGAȚII

Ion BUBULICI

CUPRINS

ACRONIME -----	2
I. INTRODUCERE -----	3
II. CREAREA UNITĂȚILOR REGIONALE DE INVESTIGAȚII -----	4 - 5
III. EVALUAREA INFRASTRUCTURII ȘI DOTĂRII DIRECȚIILOR „NORD” ȘI „SUD” A INI LA ETAPA ACTUALĂ -----	6
IV. PROPUNERI ȘI SOLUȚII -----	7
V. CONCLUZII -----	8

ACRONIME

- RM** - Republica Moldova
- MAI** - Ministerul Afacerilor Interne
- IGP** - Inspectoratul General al Poliției
- INI** - Inspectoratul național de investigații
- DP** - Direcția de Poliție
- IP** - Inspectorat de Poliție
- SAL** - Serviciul achiziții și logistică
- UE** - Uniunea Europeană
- HG** - Hotărâre de Guvern
- UTA** - Unitatea teritorială autonomă

I. INTRODUCERE

Realizarea unui spațiu de securitate și protecție a drepturilor cetățenilor în statele democratice este impusă de pericolele deosebite la care este expusă societatea, inclusiv din partea criminalității organizate și celei transfrontaliere. Pe plan european, UE acordă o atenție prioritară politicilor de securitate, prin crearea unui sistem complex de documente legislative și instituții mandatate expres pentru îndeplinirea obiectivelor de securitate.

Republica Moldova la fel acordă prioritate securității și protecției drepturilor cetățenilor și se află în perioada de eficientizare și creare a sistemului propriu de securitate inclusiv ce vizează combaterea criminalității organizate și celei transfrontaliere, orientându-se la preluarea bunelor practici europene și internaționale.

Potrivit Acordului de Asociere semnat la 27 iunie 2014 între Republica Moldova și Uniunea Europeană, ratificat de Parlamentul RM la 02 iulie 2014 și de Parlamentul European la 13 noiembrie 2014, au fost instituite norme regulatorii și angajamente de cooperare mai extinse, în toate sectoarele de interes printre care se regăsește și combaterea criminalității organizate și celei transfrontaliere.

Combaterea criminalității organizate și celei transfrontaliere reprezintă domeniul specific de activitate al Poliției și se determină prin competențele atribuite prin norme, iar buna prestație în acest sens se realizează prin mecanismele organizatorice instituite a activității în sfera indicată.

Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin HG nr. 283 din 24.04.2013 este unul din mecanismele regulatorii, care determină nemijlocit unitatea centrală specializată a Poliției în combaterea criminalității – Inspectoratul național de investigații.

Inspectoratul național de investigații a fost creat în scopul relevării, investigării și descoperirii infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și a celor cu o rezonanță socială sporită, urmării și tragerii la răspundere penală a infractorilor deosebit de periculoși, organizării, desfășurării și dirijării activităților speciale de investigații și curmării criminalității organizate. Inspectoratul național de investigații coordonează activitatea tuturor subdiviziunilor poliției criminale subordonate Inspectoratului General și are o rază de acoperire pe întreg teritoriul Republicii Moldova (pct. 24, subpct. 1) al Regulamentului aprobat prin HG nr.283 din 24.04.2013).

Așadar, conținutul prezentului raport are drept scop punerea în evidență a mecanismului actual polițienesc existent în domeniul combaterii criminalității organizate și celei transfrontaliere, rezultatele domeniului vizat, inclusiv opiniile privind proliferarea unităților de investigații cu activitate segmentată conform principiului regional.

II. CREAREA UNITĂȚILOR REGIONALE DE INVESTIGAȚII

Anterior creării Unităților Regionale de Investigații, în anul 2017, de către expertul contractat de IGP al MAI dl. Mihail Pitulescu, a fost realizat studiul de fezabilitate „*Consolidarea și dezvoltarea capacităților structurilor de investigații ale Poliției în combaterea criminalității organizate și celei transfrontaliere prin regionalizare*”, în care a fost descrisă necesitatea și eficacitatea creării unităților de investigații regionale cu atribuții concrete în prevenirea și combaterea infracționalității, în toate formele de manifestare. Acest studiu, aduce mai multe recomandări, inclusiv pe dimensiunea asigurării logistice și dotării unităților de investigații cu necesarul pentru activitate.

La fel, la data de 27 noiembrie 2017, prin ordinul IGP al MAI nr. 473, a fost aprobat „*Standardul comun de organizare, funcționare și dotare a subdiviziunilor de investigații, urmărire penală și criminalistice ale Poliției*”, care unifică prevederile mai multor acte normative într-o singură normă și asigură interacțiunea între servicii prin delimitarea competențelor de intervenție și de excludere a suprapunerilor de atribuții improprii, inclusiv pe dimensiunea regională de activitate.

La data de 26 decembrie 2018, a fost aprobat ordinul IGP nr. 566 cu privire la aprobarea „*Regulamentului - cadru privind organizarea și funcționarea Subdiviziunilor regionale de investigații ale Inspectoratului național de investigații și Direcțiilor de poliție*”, prin care au fost stabilite misiunea, funcțiile de bază și atribuțiile acestora. Potrivit Regulamentului, misiunea Unităților regionale de investigații combatere a criminalității organizate și celei transfrontaliere, investigarea infracțiunilor grave, deosebit de grave și cu o rezonanță socială sporită, inclusiv de acordare a asistenței metodologice și practice serviciilor investigații infracțiuni din cadrul Inspectoratelor de Poliție, în aria regiunii deservite.

Pe lângă faptul descrierii competențelor materiale ale unităților regionale de investigații, documentul prenotat stabilește și competențele teritoriale acestora.

Astfel, din analiza efectuată, desprindem următoarea situație de extindere a competențelor, la nivel regional, al unităților regionale de investigații:

- ***Direcția regională de Poliție „Chișinău”*** (cu sediul în municipiul Chișinău, va deservi inspectoratele de sector Centru, Botanica, Ciocana, Rîșcani, Buiucani);
- ***Direcția regională de Poliție „UTA Găgăuzia”*** (cu sediul în municipiul Comrat va deservi raioanele Comrat, Ceadâr-Lunga, Vulcănești);
- ***Direcția regională de Poliție „Centru”***, cu sediul în municipiul Chișinău, va deservi raioanele Ungheni, Telenеști, Șoldănești, Rezina, Nisporeni, Călărași, Orhei, Hîncești, Strășeni, Ialoveni, Criuleni, Anenii Noi, Dubăsari.
- ***Direcția regională de Poliție „Nord”***, cu sediul în municipiul Bălți, va deservi raioanele Briceni, Ocnița, Edineț, Dondușeni, Soroca, Drochia, Rîșcani, Glodeni, Florești, Fălești, Sîngerei și municipiul Bălți;
- ***Direcția regională de Poliție „Sud”***, cu sediul în orașul Cahul, va deservi raioanele Taraclia, Cahul, Cantemir, Basarabeasca, Leova și Cimișlia.

Astfel poate, fi desprinsă situația că pentru combaterea eficientă a criminalității organizate și transfrontaliere, la nivelul Inspectoratului național de investigații, a fost creată Secția ”Est” (*ordinul MAI nr. 58 din 12.02.2019 cu privire la modificarea*

ordinului MAI nr. 71 din 28.02.2013), cu 4 unități de personal, care să gestioneze toate procesele aferente misiunii pentru care aceasta a fost creată.

Pentru dislocarea celor 5 unități de investigații regionale, au fost identificate sediile de amplasare după cum urmează:

- a) mun. Bălți, str. Moscovei, nr. 15 - Direcția „Nord” a INI (regiunea nord);
- b) or. Cahul, str. Ioan Vodă cel Cumplit, nr. 79 - Direcția „Sud” a INI (regiunea sud);
- c) mun. Chișinău, str. Bucuriei, nr. 14 - INI (regiunea centru) și Secția „Est” a INI (regiunea est);
- d) mun. Chișinău, str. Tighina, nr. 6 - Secția combatere a infracțiunilor grave și criminalității organizate (regiunea mun. Chișinău);
- e) mun. Comrat, str. Komsomolului, nr. 22 - Secția coordonare activității de investigații (regiunea UTA Găgăuzia).

Cu referire la Unitatea Regională de Investigații „Nord”, la etapa actuală, încăperile și teritoriul aferent amplasate în mun. Bălți, str. Moscova, nr.15, au fost transmise din administrarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova în administrarea Ministerului Afacerilor Interne (IGP) prin HG nr. 980 din 10.10.2018, fiind instituită comisia de transmitere a bunului imobil, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, bunul fiind recepționat în gestiunea IGP al MAI.

Totodată, cu referire la Unitatea Regională de Investigații „Sud”, la data de 22 martie 2019 a fost emisă Decizia Consiliului Municipal Cahul cu nr. 2/11(38/11)-XXV, prin care Inspectoratului General al Poliției i-a fost transmis în comodat încăperile cu suprafața totală de 163,4 m.p. (încăperile de parter cu suprafața de 131,4 m.p. și încăperile din subsol cu suprafața de 32,0 m.p.) din sediul amplasat pe adresa mun. Cahul, str. Ioan Vodă cel Cumplit, 79, pentru dislocarea Direcției „Sud” a Inspectoratului Național de Investigații al IGP.

La fel, cu referire la secția „Est” a INI, aceasta urmează a fi dislocată în incinta INI al IGP, până la identificarea unor soluții alternative de amplasare a acestora într-un spațiu amplasat în zona de competență teritorială.

Analiza efectuată, scoate în evidență faptul că, în fapt, sediile a 2 unități regionale de investigații (*Direcția de poliție a municipiului Chișinău și UTA Găgăuzia*) constituie aceleași spații, deținute anterior.

Cât privește locația unităților regionale de investigații ”Nord” și „Sud”, acestea au fost revăzute, în sensul identificării altor spații, sau spațiilor suplimentare, astfel încât să permită realizarea activităților de bază stabilite pentru structurile de investigații regionale.

III. EVALUAREA INFRASTRUCTURII ȘI DOTĂRII DIRECȚIILOR „NORD” ȘI „SUD” A INI LA ETAPA ACTUALĂ.

Direcția „Nord” a INI, cu efectiv în număr de 20 unități funcții publice cu statut special (ofițeri de investigații) și 1 funcție de funcționar civil, în prezent, continuă să fie dislocată în mun. Bălți, str. Hotin, nr. 35, într-o clădire ce se află la balanța spitalului clinic municipal Bălți, care este transmisă în folosință temporară MAI/IGP.

Clădirea menționată reprezintă o construcție cu un singur nivel și are o suprafață totală de aproximativ 240 m². În prezent, Direcția „Nord” dispune în folosință de 6 unități de transport,

La 15 martie 2019 în cadrul ședinței Grupului de lucru pentru achiziții al IGP și în baza raportului nr.646 din 15.03.2019 a fost decisă inițierea procedurii de achiziții – Cererea ofertelor de prețuri pentru achiziționarea serviciilor de elaborare a documentației de proiect și deviz pentru lucrările de modernizare și reparație capitală a sediului de amplasare a Direcției „Nord” a Inspectoratului național de investigații, prin Sistemul informațional automatizat “Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender).

Astfel, la 29.03.2019 de către IGP a fost publicat pe site-ul <https://mtender.gov.md>, procedura electronică de licitare - Servicii de elaborare a documentației de proiect pentru sediul unității regionale de investigații Nord, în urma căreia câștigător a fost desemnat „Mihancons-Grup” SRL având cel mai mic preț al ofertei.

În prezent, în baza contractului de antrepriză nr. 118 din 04.11.2019, antreprenorul, în persoana SRL „Profnatin”, execută lucrări de reparație capitală a edificiului amplasat pe str. Moscova, 15, mun. Bălți. În timpul de față, în baza autorizației de demolare, antreprenorul a demarat lucrări de demolare a construcției vechi care era într-o stare deplorabilă. După demolare, au fost demarate lucrări de consolidare a clădirii, fiind demarate lucrări de construcție a fundamentului edificiului.

Direcția „Sud” a INI, cu efectiv în număr de 14 unități funcții publice (4 funcții vacante), cu statut special (ofițeri de investigații), care continuă să fie dislocată în or. Cahul, str. 31 august, nr. 28 și nr. 30, în sediul Inspectoratului de Poliție Cahul, utilizând 5 birouri de lucru la etaje diferite. Potrivit conducerii Direcției „Sud”, subdiviziunea condusă dispune în folosință 5 unități de transport.

În prezent, antreprenorul în persoana SRL „Danstar Evolution”, execută lucrări de reparație a edificiului amplasat pe str. Ioan Vodă cel Cumplit, nr. 79, fiind la finală de executare a lucrărilor.

Direcțiile de Poliție Chișinău și UTA Găgăuzia ale IGP deja funcționează în sistem regionalizat, iar unitățile de investigații sunt parte componentă a acestora.

În anii 2017 – 2018, pentru acomodarea condițiilor de muncă, au fost alocate resurse financiare DP mun. Chișinău și DP UTA Găgăuzia.

Astfel, au fost renovate sălile de instruire pentru dezvoltarea capacităților de investigații ale angajaților, alocate unități de transport pentru sporirea mobilității unităților de investigații, alocate unități de tehnică de calcul și mijloace periferice precum și mobilierul necesar.

IV. PROPUNERI ȘI SOLUȚII

Finalizarea procesului de acomodare a condițiilor de activitate pentru angajații celor 5 unități de investigații regionale (renovarea și dotarea spațiilor de muncă), precum și la identificarea necesităților dotărilor logistice pentru activitate, se impune imperios:

- a) achiziționarea de unități de transport care să permită asigurarea mobilității echipelor de investigații;
- b) dotarea cu computere și mijloace periferice conform necesităților;
- c) asigurarea interconectării la sistemele informaționale-analitice disponibile, necesare documentării infracțiunilor de criminalitate organizată.

CONCLUZII

În baza evoluțiilor înregistrate la acest capitol, desprindem că componenta de operaționalizare completă a unităților regionale de investigații, prevăzută pentru anul 2019, comportă anumite riscuri legate de finalizarea lucrărilor de reconstrucție pentru locațiile noi identificate. Astfel, după cum a fost menționat în Raport, la etapa actuală toate cele 5 unități regionale de investigații sunt operaționale, doar că, unitățile regionale de investigații Nord și Sud, rămân a fi amplasate în continuare în sediile deținute anterior, până la finalizarea lucrărilor de modernizare a noilor sedii.

Riscul sesizat la această etapă constă în neîncadrarea în termenii stabiliți, până la finele anului 2019, cu finalizarea lucrărilor de renovare a acestor obiective. Aceasta se datorează proceselor tehnologice specifice lucrărilor în construcții, precum și constrângerilor de ordin financiar.

La fel, conchidem că realizarea cu succes a proiectului „Dezvoltarea capacităților Poliției pentru anul 2016-2020” și în special a acțiunii „Consolidarea capacităților Poliției de a lupta împotriva crimei organizate și celei transfrontaliere” depinde de executarea necondiționată a:

1) Matricei de politici, anexă la Acordul de finanțare al Uniunii Europene CRIS:ENI/2015/038-144 „Suport pentru dezvoltarea Poliției” (2016-2020) – componenta A 3.1 „Dezvoltarea capacităților în lupta împotriva criminalității organizate și celei transfrontaliere, inclusiv prin creșterea capacităților de cercetare la fața locului”;

2) Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și Planul de acțiuni privind implementarea acesteia, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 587 din 12 mai 2016 – componenta 4.2 din strategie și obiectivul 3 din plan;

3) Planului de acțiuni privind consolidarea capacităților Poliției de a lupta împotriva criminalității organizate și celei transfrontaliere, pentru anii 2017-2020, aprobat prin ordinul MAI nr. 219 din 19 iulie 2017.

Acest lucru determină fiecare conducător al instituțiilor desemnate responsabile de realizarea acțiunilor și subacțiunilor indicate în documentele de planificare prenotate să asigure prin pârghiile organizatorice implicarea cu dedicație a angajaților din subordine la executarea activităților ce se impun.

**Manager al echipei de proiect,
inspector principal**

Ion BUBULICI